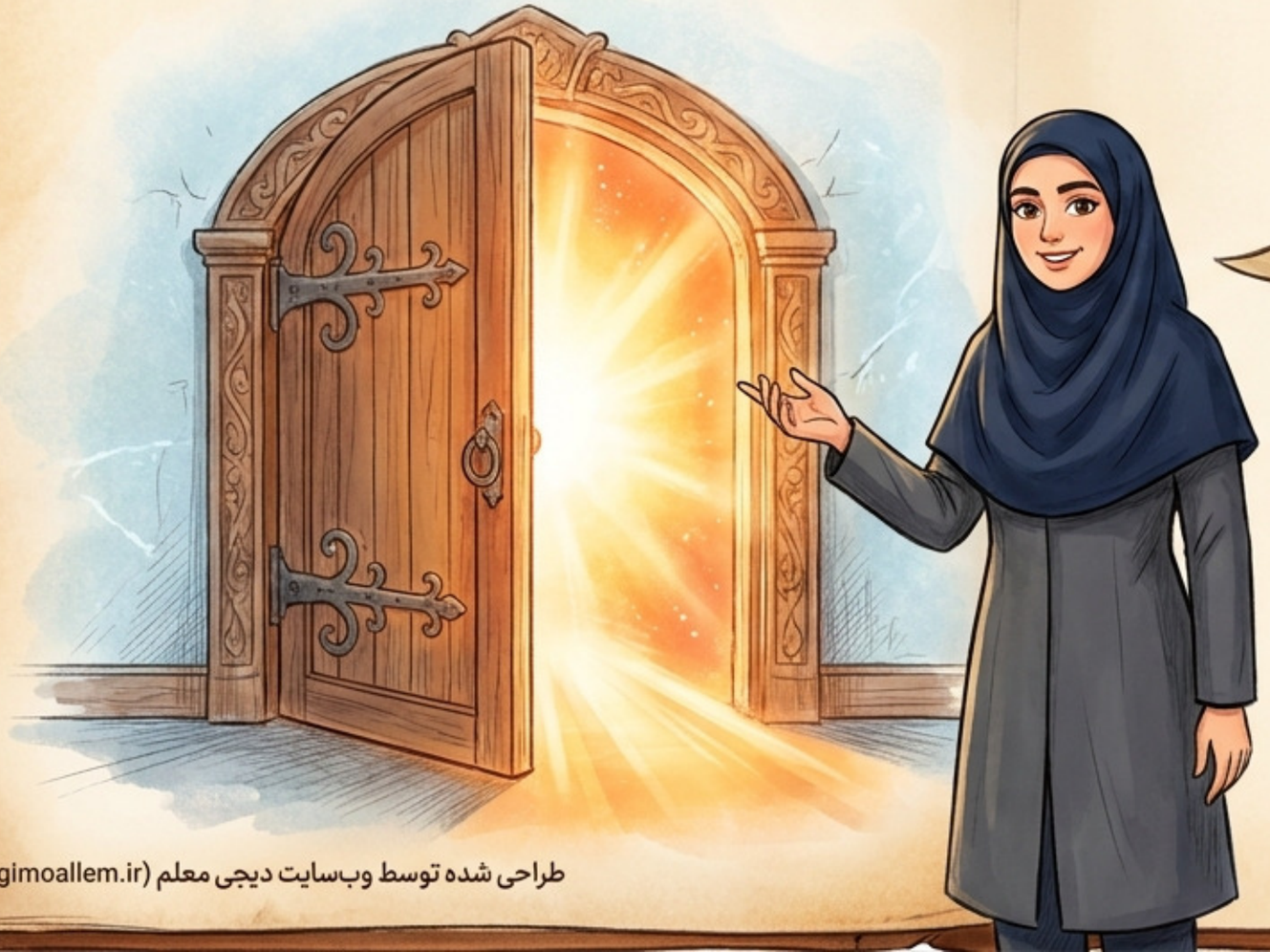
درس ۲۰: کشورگشایان بی‌رحم

مطالعات اجتماعی پایه پنجم ابتدایی

سلام بچه‌های عزیزم! آماده‌اید با هم سوار ماشین زمان بشیم و به روزگاری بریم که ایرانِ زیبا با یکی از سخت‌ترین روزهای تاریخش روبه‌رو شد؟ کمربندها رو ببندید!

طراحی شده توسط وب‌سایت دیجی معلم (Digimoallem.ir)

زادگاه طوفان: مغولستان کجاست؟

در زمان حکومت خوارزمشاهیان در ایران، در شرق ایران و شمال چین سرزمینی بود به نام مغولستان.

آب و هوا:
بسیار سرد و خشک

غذا:
کمبود شدید غذا

شغل:
بیابان‌گردی و غارت کاروان‌ها

بهانه‌ای برای یک حمله بزرگ! (ماجرای شهر اُترار)

«سلطان محمد خوارزمشاه» اشتباه بزرگی می‌کند! بازرگانان کشته می‌شوند و اموالشان غارت می‌شود.

«غایرخان» (حاکم شهر) آن‌ها را دستگیر می‌کند و به پادشاه می‌گوید این‌ها جاسوس هستند!

بازرگانان مغول برای تجارت به ایران (شهر اُترار) می‌آیند.

چنگیزخان عصبانی می‌شود و غایرخان را می‌خواهد، اما سلطان محمد قبول نمی‌کند... جنگ آغاز شد!

طراحی شده توسط وب‌سایت دیجی معلم (Digimoallem.ir)

ایستگاه فکر: بیا با هم فکر کنیم! 🧠

بچه‌ها به نظرتون اگر ماجرای شهر اُترار رخ نمی‌داد، باز هم مغول‌ها به ایران حمله می‌کردند؟

بله دختر گلم! چنگیزخان فقط به دنبال بهانه بود.

مغول‌ها ذاتاً غارتگر بودند.

در سرزمینشان با کمبود شدید غذا روبه‌رو بودند.

ثروت زیاد ایران آن‌ها را وسوسه می‌کرد. دیر یا زود این حمله اتفاق می‌افتاد!

طراحی شده توسط وب‌سایت دیجی معلم (Digimoallem.ir)

وقتی دشمن رسید، پادشاهان چه کردند؟

در آن زمان حکومت ایران ضعیف و پر از هرج و مرج بود.

سلطان محمد خوارزمشاه

به جای ایستادگی و دفاع از مردم، پا به فرار گذاشت و کشور را رها کرد! 🏃

سلطان جلال‌الدین (پسر سلطان محمد)

در مقابل دشمن شجاعانه ایستادگی کرد. چند بار مغول‌ها را شکست داد، اما در نهایت چون تنها بود، شکست خورد. ⚔️

قدرت گرفته از وب‌سایت دیجی معلم (Digimoallem.ir)

روزهای تلخ: طوفان مغول چه بر سر ایران آورد؟

از بین بردن آثار هنری ارزشمند.

سوزاندن کتابخانه‌های بزرگ و نابودی علم و دانش.

قتل عام بی‌رحمانه مردم بی‌گناه در شهرها.

بچه‌ها، با وجود این سختی‌ها، مردم مسلمان ایران هرگز تسلیم نشدند و در بعضی شهرها و روستاها قیام‌های شجاعانه‌ای علیه حاکمان مغول شکل گرفت.

طراحی شده توسط وب‌سایت دیجی معلم (Digimoallem.ir)

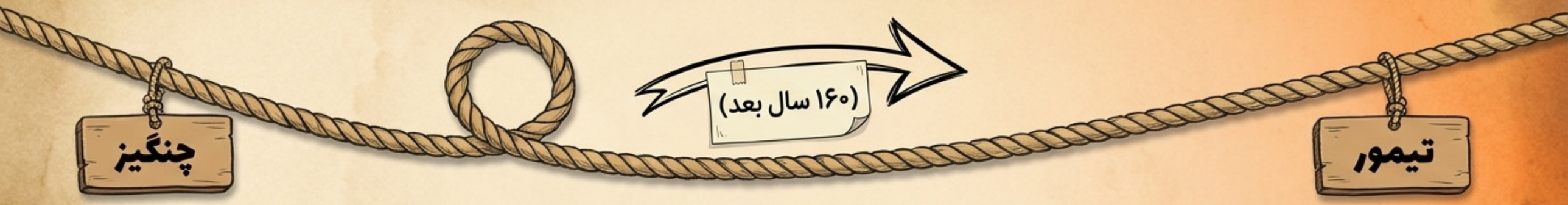
نوه چنگیز وارد می‌شود!

هولاکو حکومتی در ایران تأسیس کرد که به حکومت «ایلخانان» معروف شد.

طراحی شده توسط دیجی معلم (Digimoallem.ir)

یک ویرانگر دیگر به نام تیمور!

تیمور فرماندهی بسیار بی‌رحم بود که در منطقه «ماوراءالنهر» قدرت گرفت و ادعا می‌کرد از بستگان چنگیز است.

متاسفانه بله! جانشینان تیمور که به «تیموریان» معروفند، ده‌ها سال بر ایران حکومت کردند.

طراحی شده توسط وب‌سایت دیجی معلم (Digimoallem.ir)

زنگ حل معماهای تاریخ!

؟ چرا مغول‌ها به ایران حمله کردند؟

۱. بهانه کشته شدن بازرگانان در اُترار.
۲. کمبود غذا در مغولستان.
۳. طمع به ثروت زیاد ایران.
۴. ضعف حکومت خوارزمشاهیان.

؟ حمله‌های چنگیز و تیمور چه پیامدهایی داشت؟

ویرانی شهرها، کشته شدن انسان‌های بی‌گناه، نابودی کتابخانه‌ها و از بین رفتن حکومت‌های محلی.

نقشه گنج یادگیری: مرور سریع کشورگشایان

چنگیزخان

- زمان: آغازگر حمله
- دلیل حمله: کشته شدن بازرگانان
- نتیجه: فرار سلطان محمد و آغاز ویرانی‌ها

هولاکوخان

- زمان: ۴۰ سال بعد از چنگیز (نوه او)
- اقدام مهم: نابودی عباسیان در بغداد
- پایتخت و حکومت: مراغه/ ایلخانان

تیمور

- زمان: ۱۶۰ سال بعد از چنگیز
- خاستگاه: ماوراءالنهر
- حکومت جانشینان: تیموریان

طراحی شده توسط وب‌سایت دیجی معلم (Digimoallem.ir)

پایان سفر ما در تاریخ!

این آموزش با عشق و گرافیک اختصاصی توسط وب‌سایت دیجی معلم (Digimoallem.ir) برای شما عزیزان طراحی شده است. خدانگهدار!